

عجل الله تعالى فرجه

حصص
مہنگی
اسیر

علی اکبر بابا زادہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به پیشنهاد دوست عزیز
حاج عزّت الله سلطانی
به یادبود مرحوم حاج باقر سلطانی
و پدر و مادرش
حاج عباسعلی سلطانی
و حاجیه خانم منشی زاده

ای که از گوشهٔ چشمت غم عالم ببری
حیف باشد که تو باشی مرا غم ببرد

سیره و سیمای

حضرت مهدی (عج)

علی اکبر بابا زاده

بابازاده، علی اکبر، ۱۳۳۴
سیره و سیمای حضرت مهدی (عج) - قم: دانش و ادب،
۱۳۸۷.
۶۰ ص
شابک: ۱-۰-۹۰۵۷۸-۶۰۰-۹۷۸
وظیفه منتظران - سیره حضرت مهدی (عج) در دوران
غیبت و پس از ظهور

انتشارات دانش و ادب

سیره و سیمای حضرت مهدی (عج)

نویسنده: علی اکبر بابازاده

ناشر: انتشارات دانش و ادب

تیراژ: ۴۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: تیرماه ۱۳۸۷

چاپ: اعتماد

صفحه و قطع: ۶۰ صفحه / پالتویی

صفحه بندی: ناظری

شابک: ۱-۰-۹۰۵۷۸-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۷۰۰ تومان

مرکز پخش: قم ۰۲۵۱-۸۸۳۳۳۵۶

۰۹۱۲۲۵۳۸۳۱۱

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۸	حضرت مهدی از منظر داوران تاریخ
۹	قرآن و حضرت مهدی (عج)
۱۱	امام مهدی از منظر احادیث
۱۴	تولد مهدی <small>علیه السلام</small>
۱۶	نام و شناسایی مهدی <small>علیه السلام</small>
۱۷	غیبت صغری و کبری
۱۸	چرا امام زمان غائب شد؟
۲۱	نمایندگان امام زمان <small>علیه السلام</small>
۲۳	نمایندگی مراجع تقلید
۲۵	در انتظار مهدی <small>علیه السلام</small>
۲۶	شیوه انتظار
۲۸	پاداش انتظار
۳۱	علائم ظهور
۳۱	اوضاع اخلاقی و رفتاری جهان قبل از ظهور
۳۲	حوادث پیش از ظهور

- ۳۵ زمان و مکان ظهور
 ۳۸ یاران و یاوران مهدی (عج)
 ۳۹ جوانان در رکاب مهدی (عج)
 ۴۲ جایگاه زنان در سپاه مهدی (عج)
 ۴۴ سیمای حکومتی مهدی (عج)
 ۴۷ سیره محبت و شفقت
 ۵۰ سیره علم و دانش
 ۵۲ عصر امن و امان
 ۵۴ عصر زیبایی و بهداشت
 ۵۷ اقتدار حکومتی مهدی (عج)

مقدمه

سلام به شما خوانندگان عزیز و عاشقان و شیفتگان قائم آل محمد حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف).

این کتاب به نام «سیره و سیمای حضرت مهدی علیه السلام» در آستانه سالروز ولادتش «نیمه شعبان» به خدمتتان تقدیم می‌گردد.

هر چند این کتاب بسیار خلاصه و مختصر می‌باشد، در عین حال اثری است جامع و سودمند که امید است مورد قبول درگاه الهی و رضایت خاطر شما سروران و خوانندگان واقع شود.

این جزوه، سیر زندگی امام زمان، بحث‌های مربوط به دوران غیبت و ظهور، اوصاف یاران و یاوران، شرائط انتظار و منتظران، اوضاع بین‌المللی عصر ظهور و سیمای حکومتی و مردمی آن سرور را ترسیم نموده است.

حضرت مهدی از منظر داوران تاریخ

اعتقاد به «حضرت مهدی» به عنوان یک مُصلح الهی و جهانی یک موضوع طبیعی و فطری است، بر این اساس تمام انسان‌های سالم حتی توده‌های غیر مذهبی جهان، بر این باورند که سرانجام باید یک نیروی مرموز قدم به عرصه بگذارد، نابسامانی‌ها را سامان دهد و انسان‌ها را از نگرانی و بدبختی و بی عدالتی آزاد سازد و...^۱

از این رو پیروان سایر ادیان و مذاهب غیر اسلامی، وجود مبارک امام زمان را ضروری و نجات بخش توصیف نموده‌اند و هر یک از آیین‌های «یهود»، «نصارا»، «زرتشت» و... این حقیقت تاریخ را تأیید کرده و تنها حضرت «مسیح» بیش از ۵۰ مورد از منجی عالم سخن گفته، به انتظار سازنده از وی فرمان داده و از غفلت و بی توجهی در این باره برحذر داشته است.^۲

۱. اعلام الهدایه، ج ۱۴، ص ۴۸.

۲. مجله انتظار، ج ۱۴، ص ۹۱ به نقل از: قاموس

قرآن و حضرت مهدی (عج)

در قرآن مجید، بیش از سیصد آیه (به گواهی احادیث معصومین) در مورد ظهور حضرت مهدی و اوضاع جهان در عصر آن سرور تفسیر شده^۱ از جمله آیه «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ»^۲ از وجود امام معصوم در هر عصری حکایت دارد و....

و آیه «إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ»^۳ تأکید دارد که در هر عصر و زمانی، هر قوم و ملتی باید از نور معنوی «خليفة الله» و امام معصوم برخوردار باشند و....

همچنین آیه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»^۴ از تسلط حکومتی «صالحان» زیر سایه نظام حکومتی «معصوم» خبر می دهد و....

→ کتاب مقدس، ص ۲۱۹، انجیل لوقا، فصل ۱۲، بند ۳۵ و ۳۶.

۱. ر.ک: آیات الباهره.

۲. اسراء / ۷۱.

۳. رعد / ۷.

۴. انبیاء / ۱۰۵.

بالاخره وعده نهایی خداوند «عزیز و قادر» بر این است که طبق آیه ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا...﴾^۱ خلافت و جانشینی خدا در زمین سرانجام به بندگان شایسته تعلق می‌گیرد، و زیر سایه امام معصوم امنیت و آسایش عمومی فراهم می‌گردد...

آری، قرآن مجید ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾^۲ اراده تأثیرگذار خداوند قادر را بر امامت و خلافت بندگان پاک خود قرار داده و سرانجام امام زمان با همبستگی توده‌های مستضعف مردم، حکومت جهانی خود را تشکیل می‌دهد و....

۱. نور/۵۵.

۲. قصص/۵.

امام مهدی از منظر احادیث

در منابع اسلامی سنی و شیعه و سخنان رسول خدا ﷺ و اهل بیت عصمت و طهارت، (بدون استثناء) هیچ موضوعی به اندازه مباحث مربوط به حضرت مهدی مورد توجه واقع نشده است!

حضرت آیت الله «صافی گلپایگانی» در کتاب شریف «منتخب الاثر»^۱ از صدها کتاب معتبر، از جمله شش کتاب عمده و مقبول اهل سنت^۲ احادیثی را نقل نموده‌اند و می‌نویسند:

احادیثی که به طور مطلق آمدن آن حضرت را خبر داده‌اند ۶۵۷ مورد.

احادیثی که تصریح کرده‌اند حضرت مهدی از اهل بیت است ۳۸۹ مورد.

احادیثی که تصریح کرده‌اند حضرت مهدی فرزند علی علیه السلام است ۲۱۴ مورد.

احادیثی که تصریح کرده‌اند حضرت مهدی فرزند فاطمه علیها السلام است ۱۹۲ مورد.

۱. چاپ سوم، ص ۱۴۱ تا ۲۳۱.

۲. صحاح سته.

احادیثی که تصریح کرده‌اند حضرت مهدی
فرزند امام حسین علیه السلام است مجموعاً ۴۹۳ مورد.
سپس صدها حدیث دیگر را نقل می‌کنند که به
صراحت اعلام می‌کنند آن سرور فرزند حضرات
امام سجاده، امام باقر، امام صادق، امام کاظم، امام
رضا، امام جواد، امام هادی، امام حسن
عسکری علیه السلام است. در این صورت آیا مجموع
احادیث مذکور (۱۹۴۵ حدیث) برای اثبات وجود
حضرت مهدی کافی نیست؟!

قابل توجه است که پیامبر اسلام در حدیث
ارزشمند «ثقلین»^۱، «عترت» و «اهل بیت» را برای
همیشه و تا روز قیامت از قرآن جدایی ناپذیر
معرفی می‌کنند، و برای عدم گمراهی و لغزش‌ها
تمسک به عترت و اهل بیت را همچون «قرآن»

۱. اني تارك فيكم الثقلين كتاب الله و عترتي اهل بيتي، لن
يفترقا حتى يردا علي الحوض، ان تمسكتم بهما لن تضلوا
بعدي ابدا...

حدیث ثقلین در همه کتاب‌های سیره و حدیث از جمله:
سنن ترمذی، ج ۵، ص ۶۲۱، الصواعق المحرقة، ص ۱۵۰،
المستدرک علی الصحیحین، ج ۳، ص ۱۰۹.

واجب و لازم می‌دانند، بنابراین، وجود امام زمان طبق این حدیث ثابت و واجب‌الاطاعة است و... (دقت فرماید)

در حدیث دیگر که با مضامین مختلف نقل شده رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد در صف غیر مسلمانی از دنیا رفته است.^۱

این حدیث نیز ضرورت امام زمان را در عصر ما به اثبات می‌رساند. از این جهت در سخن دیگر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند:

طُوبَى لِمَنْ لَقِيَهُ، وَطُوبَى لِمَنْ أَحَبَّهُ، وَطُوبَى لِمَنْ
قَالَ بِهِ.^۲

: خوشا به حال کسی که او را دیدار کند، خوشا به حال کسی که وی را دوست بدارد و خوشا به حال کسی که به امامت او معتقد باشد.

۱. به عنوان نمونه: صحیح بخاری، ج ۶، ص ۴۴۵: من مات بغير امام مات ميتة جاهلية.

۲. کمال الدین، ج ۱، ص ۲۶۸، مجلة انتظار، ج ۱۴، ص ۹۲.

تولد مهدی علیه السلام

دوازدهمین ستارهٔ پرفروغ آسمان ولایت «قائم آل محمد (عج)» سحرگاه جمعهٔ نیمهٔ شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری، در شهر «سامراء» از حضرت «نرجس خاتون» که «سوسن» نامیده می‌شد، تولد یافت و....!

امام عسکری علیه السلام در شب ولادت به «حکیمه» دختر «امام جواد» فرمود: عمه جان! امشب در خانهٔ ما باش، زیرا «حجت موعود» قدم به عرصه می‌گذارد، که خداوند به وسیلهٔ او زمین مرده را با عدل و داد زنده می‌کند....

حکیمه پرسید: از چه کسی متولد می‌شود؟

امام عسکری: از نرجس!

حکیمه پس از بررسی اجمالی گفت: من در

نرجس آثار حمل نمی‌بینم!

امام عسکری با اشاره به آیهٔ ۴ سورهٔ «قصص»^۲

۱. کافی، ج ۱، ص ۵۱۴.

۲. إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ مِنْهُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ.

فرمود: جریان حمل «نرجس» به فرزندم «حجّت خدا» همانند مادر «موسی بن عمران» است نسبت به موسی، که به ظاهر آثار بارداری نداشت تا از خطر فرعونیان در امان ماند...^۱

حکیمه خاتون نقش پرستاری و خدمتگزاری را انجام داد، آنگاه «مهدی فاطمه» با نور ولایی جهان انسانیت را منور ساخت و زبان به شهادتین گشود، و آیاتی از قرآن را تلاوت کرد، و با خواندن: ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾^۲ آینده نویدبخش جهان هستی را به رهبری خود بشارت داد و به اجداد طاهرینش یکایک درود فرستاد و...

در این هنگام پدر بزرگوارش امام عسکری او را در آغوش کشید، نوازش کرد، و به دامن پرمهر مادرش تحویل داد و...^۳

۱. بارداری حضرت نرجس نسبت به حضرت مهدی لطف خدا را به همراه داشت، از نظر ظاهری پیدا نبود، تا از خطرها محفوظ بماند.

۲. قصص/۵.

۳. اکمال الدین، ج ۲، ص ۱۰۰، محجة البيضاء، ج ۴، ص ۳۴۵، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲ به بعد، كشف الغمة، ج ۲، ص ۴۹۸.

نام و شناسایی مهدی عجل الله فرجه

اگرچه برخی احادیث از شناسایی و ذکر نام آن حضرت منع کرده‌اند، ولی بزرگانی از مراجع تقلید و اندیشمندان عزیز، چنین دستورات ویژه را مخصوص زمانی دانسته‌اند که احتمال خطر به جان آن امام داشته است، و در شرایط موجود مشکل نمی‌دانند و... .

بنابراین نام مبارک او «م، ح، م، د» همانم پیامبر و کنیه‌اش کنیه پیامبر «ابوالقاسم» و معروف‌ترین القابش: مهدی، قائم، حجت، بقیه الله و... می‌باشد.^۱ رسول خدا فرمودند: روزی فرا رسد که مرد بزرگواری از اهل بیتم ظهور می‌کند که نام او همانم من است اگر از عمر دنیا حتی یک روز بماند، خداوند آن روز را طولانی نموده و چنین خاطره زیبا اتفاق می‌افتد. (یلی رجل من اهل بیتی، یواطئ اسمه اسمی، لو لم یبق من الدنيا الا یوم لطول الله ذلك الیوم حتی یلی).^۲

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۲۸ تا ۳۲، کافی، ج ۱، ص ۳۳۲،

کمال الدین صدوق، ج ۱، ص ۴۰۳.

۲. کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۶۴، ح ۳۸۶۶۱.

غیبت صغری و کبری

امام عصر علیه السلام دو «غیبت» دارد: «غیبت صغری» و «غیبت کبری».

غیبت صغری: از تاریخ ۲۶۰ قمری (سال شهادت امام حسن عسکری علیه السلام) تا سال ۳۲۹ (۶۹ سال) می باشد.

غیبت کبری: از سنه ۳۲۹ شروع شده تا ظهور آن حضرت ادامه دارد. در غیبت صغری ارتباط خواص شیعیان با آن سرور به وسیله «نواب خاص» محفوظ بود، ولی در غیبت کبری چنین دیدارها و ارتباطها ممکن نبوده و نیست و تنها اولیای خاص خدا می توانند چنین توفیقی داشته باشند.

امام جعفر صادق علیه السلام می فرمایند: برای قائم آل محمد دو غیبت هست، یکی کوتاه، دیگری طولانی، در غیبت کوتاه مدت، خواصی از شیعیان از وی خبردار می شوند، ولی در غیبت دراز مدت، جز خواصی از اولیای دین نمی توانند از جای او باخبر شوند.^۱

۱. کافی، ج ۱، ص ۳۴۰، ح ۱۹، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۵،

چرا امام زمان غائب شد؟

فلسفه غیبت امام زمان (عج) به دست آفریدگار «حکیم» است، ما انسانها به همه اسرار آن آگاهی نداریم و چون در این زمینه از امام صادق علیه السلام سؤال کردند، حضرت فرمودند: ما اهل بیت به بیان اسرار غیبت «قائم» مجاز نیستیم! این موضوع از امور ویژه و اسرار الهی است، ما می دانیم که خداوند «حکیم»، هیچ امری را بدون حکمت انجام نمی دهد، و لو این که فلسفه آن برای ما روشن نشود.^۱

از این حدیث استفاده می کنیم که فلسفه اصلی غیبت امام زمان در پیشگاه خداوند است، اما در برخی سخنان پیشوایان معصوم به این موضوع

→ ح ۱۱: للقاء غیبتان: احدهما قصیره والاخری طویلة، الغیبة الاولى لا یعلم بمكانه الا خاصة شیعته، والاخری لا یعلم بمكانه فیها الا خاصة موالیه فی دینه.

۱. کمال الدین، ص ۴۸۲، ح ۱۱، میزان الحکمة، ص ۱۸۳: ... امر لم یؤذن لنا فی کشفه لکم... انّ هذا الامر، امر من الله تعالی، و سرّ من سرّ الله و غیب من غیب الله و متی علمنا انه عزوجلّ حکیم صدقنا بانّ افعاله کلها حکمة وان کان وجهها غیر منکشف.

پرداخته شده، از جمله امام باقر علیه السلام با استناد به آیه ۱۲۸ سوره اعراف^۱ می‌فرمایند: مردم از حضور مهدی محروم می‌شوند، تا دولت‌های دنیا را ببینند، و سرانجام مزه دولت کریمه او را بچشند و به آیه «والعاقبة للمتقين»^۲ عینیت ببخشند.^۳

مرحوم خواجه نصیرالدین طوسی در کتاب «تجرید» در این باره می‌فرمایند: وجود امام زمان از الطاف الهی است، حضور و تصرفاتش در امور مردم لطف دیگر خداوند می‌باشد، و اگر غیبت اختیار نموده، عامل آن از کوتاهی ما مردم است.^۴ از مجموع این سخنان نتیجه می‌گیریم که اساس اسلام و احکام سیاسی و اجتماعی و... دین در عصر پیامبران و امامان گذشته تبیین گردیده، و نمونه کوچک آن به وسیله رسول خدا و امیرالمؤمنین به اجرا درآمده است، ولی حکومت

۱. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ.

۲. متن آیه گذشت.

۳. غیبت شیخ طوسی، ص ۲۸۲، اعلام الهدایه، ج ۱۴، ص ۱۶۶.

۴. وجوده لطف، و تصرفه لطف آخر، وعدمه منّا.

جهانی اسلام به دست پرتوان حضرت مهدی در
انتظار هم‌آهنگی جهان و همبستگی مسلمانان
است که زمینه ظهور آن حضرت را فراهم نمایند،
إن شاء الله.

نمایندگان امام زمان علیه السلام

در طول غیبت صغری، در برخی شهرها، از طرف آن حضرت، نمایندگانی بودند، که نیازهای گوناگون و پاسخ سؤالات مردم را از سوی حضرتش تأمین می‌کردند، معروف‌ترین آنان چهار نفر بودند که «نوّاب اربعه» نام دارند و عبارتند از:

۱. ابو عمرو عثمان بن سعید عمّری

۲. ابو جعفر محمد بن عثمان بن سعید عمّری

۳. ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی

۴. ابوالحسن علی بن محمد سمّری

چون نوبت نماینده چهارم «علی بن محمد سمّری» رسید، شش روز قبل از وفاتش «توقیع» شریف از ناحیه مقدس صادر شد، متن آن چنین بود:

بسم الله الرحمن الرحيم. ای علی بن محمد

سمّری! خداوند در مصیبت تو به برادرانت صبر

دهد، تو پس از شش روز از دنیا می‌روی، امور

نمایندگی را جمع کن، به کسی واگذار منما، من

دیگر نماینده خاص ندارم، غیبت صغری تمام شد، بعد از این غیبت کبری شروع شد، ظهور من به اذن خدا بستگی دارد...^۱

۱. غیبت شیخ طوسی، ص ۲۴۲، کمال الدین صدوق، ص ۵۱۶.

نمایندگی مراجع تقلید

در دوران غیبت کبری، امورات شرعی مردم به مراجع عظیم‌الشان تقلید واگذار شده، آنان کسانی هستند که در جایگاه علمی، اخلاقی، حفظ دین، مبارزه با نفس و هواهای نفسانی شاخص باشند، و در این اوصاف نسبت به دیگران برتری داشته باشند که امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

هرگاه از فقها کسی مراقب نفس خویشتن، حافظ دین، مخالف هواپرستی، مطیع امر مولا (ولایت امام زمان) شد، دیگران وظیفه دارند از او تقلید کنند.^۱

در همین رابطه، امام زمان چنین اشخاص والا مقام را در دوران غیبت کبری نماینده خود کرد و فرمود: **وَأَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَأَقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَيَّ رُؤَاةَ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ.**^۲

: در پیش آمدها و حوادث آینده، به راویان

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۹۵، ح ۲۰: من كان من الفاضل صائناً لنفسه، حافظاً لدينه، مخالفاً على هواه، مطيعاً لامر مولاه، فللعوام ان يقلدوه.

۲. کمال الدین صدوق، ج ۲، ص ۴۸۳، باب ۴۵ ح ۴.

حدیث ما رجوع کنید، آنان حجت منند، من نیز حجت خدا بر آنان می باشم.

بدین طریق در دوران «غیبت کبری» مراجع معظم تقلید، نمایندگان عمومی امام زمان (عج) به حساب می آیند، و مردم وظیفه دارند از فتاوی آنان پیروی نمایند.

در انتظار مهدی علیه السلام

از جمله وظایف عاشقان مهدی و مسلمانان آگاه، انتظار فرج آن حضرت است، که این امر موجب می‌شود رهروان او با شوق وصال، به خودسازی بپردازند، رنگ امام زمان و چهره عمل داشته باشند، برای بهبود اجتماع و زمینه‌سازی در مسیر پیروزی حق بر باطل، گام‌های استوار بردارند، و در یک کلام: با انتظار مهدی دل را آینهٔ حق و محرم دوست بگردانند. به همین مناسبت مولا امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمایند:

إِنْتَظَرُوا الْفَرَجَ، وَلَا تَيَأَسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ، فَإِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ إِنْتَظَارُ الْفَرَجِ.^۱

: در انتظار فرج «قائم آل محمد» باشید و از رحمت خدا مأیوس نشوید، زیرا بهترین اعمال در پیشگاه خداوندی انتظار فرج است.

در این زمینه احادیث بسیاری وارد شده که به جهت مراعات اختصار از نقل آنها خودداری می‌گردد.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۳، ح ۷.

شیوه انتظار

انتظار حضرت مهدی شرائطی دارد، از جمله آنها این است که منتظران و شیفتگان حضرتش در مقام عمل در انتظار باشند، اهل عشق و صفا گردند، اهل تقوا و عفت و وفا باشند، در انجام طاعات و عمل به واجبات نگریند، در مسیر شهوات و معصیت الهی نلغزند، همچون میزبانی که با تمام تجهیزاتِ نفسی و محل پذیرایی و تهیه غذا و... در انتظار مهمان لحظه شماری می کند، ما نیز «عزیز زهرا» را بطلبیم، درانتظار مقدمش باشیم.

امام صادق علیه السلام در این باره می فرماید: مَنْ سَرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَسْتَنْظِرْ وَلْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَمَخَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَهُوَ مُنْتَظَرٌ، فَإِنْ مَاتَ وَقَامَ الْقَائِمُ بَعْدَهُ، كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلَ أَجْرِ مَنْ أَدْرَكَهُ...^۱

: هر کس دوست دارد از یاران «قائم» باشد، با اعمال نیک و پرهیزگاری در انتظارش باشد، چنانچه قبل از ظهور آن امام بمیرد، خداوند پاداش

۱. مکیال المکارم، ج ۲، ص ۱۵۲، بحار الانوار، ج ۵۲، ص

۱۴۰، ح ۵۰.

کسانی را می‌دهد که حضور آن حضرت را درک نمایند.

در سخن دیگر همین امام می‌فرمایند: خوشا به حال شیعیان «قائم» ما، که در طول غیبت او منتظر می‌مانند و همچون دوران ظهورش اطاعت می‌کنند، آنان اولیای خدا هستند و هیچ نگرانی نخواهند داشت.^۱

از این دو حدیث استفاده می‌شود که شایسته است منتظران مهدی اهل عمل باشند، در غیبت او چون حضورش تلاش بندگی و خدمتگزاری بنمایند، اگر دسترسی به امام زمان ندارند، به حرف و حدیث آنان که از طریق مراجع تقلید ولو به طور کم رنگ به دست ما می‌رسد گوش کنند، و زمینه توفیق حضور حضرت پیدا کنند *إن شاء الله*.

۱. کمال الدین، ص ۳۵۷: طوبی لشيعة قائمنا المنتظرين لظهوره في غيبته والمطيعين له في ظهوره، اولئك اولياء الله الذين لا خوف عليهم ولا هم يحزنون.

پاداش انتظار

هر چند در دو بحث پیشین: «در انتظار مهدی» و «شیوه انتظار» به این موضوع اشاره شد، ولی به جهت اهمیت آن در اینجا نیز مستقلاً بحث می‌کنیم:

به فرموده مولای متقیان امیرالمؤمنین علیه السلام، همه جا «حق و وظیفه» متقابل است^۱ بنابراین: اگر عاشقان مهدی در دوران غیبت آن امام، وظایف سنگینی دارند، در عوض، پروردگار عالم پاداش مضاعف و متناسب عطا می‌فرماید.

امام ششم در پاداش انتظار می‌فرماید: مَنْ مَاتَ مُتَّظِرًا لِهَذَا الْأَمْرِ كَانَ كَمَنْ كَانَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ، لَا بَلْ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الضَّارِبِ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ بِالسَّيْفِ.^۲

: هر کس در حال انتظار فرج قائم آل محمد از دنیا برود، پاداش کسی را دارد که همنشین امام زمان است! بلکه همچون کسی است که در رکاب

۱. نهج البلاغه، خ ۲۰۷، ص ۶۸۱: لایجری لاحد الا جری علیه، ولایجری علیه الا جری له....

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۶، ح ۶۹.

پیامبر خدا جهاد کند.

امام زین العابدین علیه السلام نیز می فرمایند: مَنْ ثَبَّتَ عَلِيَّ وَوَلَّيْتَنَا فِي غَيْبَةِ قَائِمِنَا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ أَلْفِ شَهِيدٍ مِثْلَ شُهَدَاءِ بَدْرٍ وَأُحُدٍ^۱

: هر کس در عصر غیبت امام زمان در ولایت ما

ثابت بماند، خداوند پاداش هزار شهید از شهدای جنگ «بدر»، «احد» را برای او مرحمت فرماید.

رسول خدا در فرمایشات خویش، ضمن تأیید

این پاداش‌ها، انتظار فرج را از بالاترین عبادتها

می‌داند^۲ آنگاه خطاب به صحابه‌اش در فضیلت

منتظران مهدی می‌فرمایند: هر کدام از آنان پاداش

پنججاه نفر شما را دارد! صحابه با تعجب سؤال

می‌کنند: ای پیامبر خدا! ما در جنگ‌های «بدر» و

«احد» و «حنین» به همراه شما بودیم، قرآن در

عصر ما نازل شده! چرا آنان بر ما مقدم‌اند؟

فرمودند: چون صبر و شکیبایی و تحمل

۱. همان، ص ۱۲۵، ح ۱۳.

۲. همان، ح ۱۱: افضل العبادۃ انتظار الفرّج.

مقاومت آنان در راه دین بیشتر از شما می باشد.^۱
 خوانندگان عزیز توجه می کنند که پروردگار
 عالم در برابر انتظار فرج امام زمان چه پاداش هایی
 برای منتظران مرحمت می فرمایند؟

آری! چون تحمل مشکلات دینی و اخلاقی آن
 دوران سخت تر است، هجمه های فکری و
 اعتقادی، افراط و تفریط های فرهنگی، جوانان را
 به لغزش و تزلزل می کشاند، و صبر و مقاومت در
 برابر آنها بسیار سخت است، از این جهت تحمل
 این دوران همچون تحمل آتش در دست انسان
 است!^۲ از این رو پاداش اشخاص مؤمن در همچو
 ایام بسیار مهم است.

خداوند همه ما را از دام های شیاطین داخلی
 و خارجی در امان بدارد.

۱. همان، ص ۱۳۰، ح ۲۶: سیأتی قوم من بعدکم الرّجل الواحد
 منهم له اجر خمسين منکم، قالوا: یا رسول الله! نحن کنا معک
 بیدر واحد وحنین، ونزل فینا القرآن؟ فقال: انکم لو تحمّلوا
 لِمَا حُمِّلُوا لم تصبروا صبرهم.

۲. همان، ص ۱۲۴، ح ۸: لاحدهم اشدّ بقیة علی دینه من فرط
 القتاد فی اللیلة الظلماء، او کالقابض علی جمر الغضا.

و مردان به همدیگر تشبّه می نمایند! جوامع اسلامی به استعمار غیر مسلمانان در می آیند! در آن زمان فریادها به جایی نمی رسد و...^۱

حوادث پیش از ظهور

حوادث تلخ و رویدادهای ویژه‌ای پیش از ظهور امام زمان علیه السلام به وقوع می پیوندند از آن جمله یکی از تباران بنی امیه به نام «عثمان بن عنبسه» از منطقه فلسطین و شامات خروج می نماید، او مردی زشت و بد قیافه می باشد، سرخ چهره، آبله رو، بدمنظر و کبود چشم و ترسناک و ستمگر است، با سپاهی به عراق حمله می کند، به قتل و غارت می پردازد، در کوفه و نجف شرارت بسیاری می نماید. سپاه دیگری را به «مدینه» اعزام می کند، مهاجمان به مدینه، به کشت و کشتار می پردازند، رو به «مکه» پیش می روند، بین راه به بلای آسمانی گرفتار گردیده و به زمین فرو

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۸۱ به بعد، و سفینه البحار، واژه زمان، همه کتابهایی که مربوط به امام عصرند.

می‌روند و...

در این ایام «قائم آل محمد» همزمان با جریاناتی از کنار کعبه، قیام و ظهور خویش را آغاز می‌کند، خودش را معرفی می‌نماید، ندای آسمانی به همراه ملائکهٔ امداد به صدا در می‌آید، این ندای الهی و فراگیر به گوش همگان می‌رسد، عاشقان و دلباختگان از هر سو رو به کعبه و کعبهٔ دل می‌گذارند و...

از قلب ایران زمین نیز «سید حسنی» قیام می‌کند، مردم را به سیرهٔ اهل بیت و امام مهدی دعوت می‌نماید، کارش رونق گرفته و بالا می‌رود، با سپاه فراوان به تعقیب «سفیانی» می‌پردازد، از این رو به سوی عراق و کوفه پیش می‌رود، در عراق با مقدمات خاص به سپاه حضرت مهدی می‌پیوندد و لشکریان واحد و هم‌آهنگ تشکیل می‌گردد و...

امام عصر با سپاهیان هم‌آهنگ، مرد سفیانی را تعقیب می‌کند، سپاه او را متلاشی می‌سازد، سرانجام وی را در بیت المقدس دستگیر نموده و

سرش را از تن جدا می‌کند...^۱
 در این ایام حضرت مسیح به حضور امام زمان
 می‌رسد، همدیگر را در آغوش می‌کشند، حضرت
 عیسی تبعیت خویش را اعلان نموده و در نمازها
 به امام عصر اقتدا می‌کند بدین وسیله مسیحیان را
 به امامت و زعامت آن حضرت دعوت می‌نماید و
 جهان توحیدی به امامت امام واحد فراهم می‌شود
 و...^۲

۱. کتاب‌های مربوط به امام زمان، به ویژه بحار، ج ۵۲، ص
 ۱۸۶ به بعد، منتهی الامال، حالات حضرت، غیبت شیخ
 طوسی (علامات ظهور).

۲. منتخب الاثر، ص ۴۷۹ به نقل از صحیح مسلم، صحیح
 بخاری، ینابیع المودة و غیره.

زمان و مکان ظهور

از بعضی روایات اسلامی استفاده می‌شود که ظهور آن حضرت روز جمعه اتفاق می‌افتد^۱ و گاهی روز شنبه دهم محرم را ذکر نموده‌اند.^۲ و شاید این تفاوت ایام، به تنوع و تفاوت ظهور بر می‌گردد، که شروع ظهور در روز جمعه و اقدام عملی و حرکت جمعی، در روز شنبه آغاز خواهد شد و....

در مورد مکان ظهور حضرت، او همانند جدش پیامبر خدا از کنار کعبه و حرم خدا شروع می‌کند و نخستین فردی که با وی بیعت می‌کند «جبرئیل» خواهد بود.^۳

تاریخ دقیق ظهور، حتی تاریخ تقریبی آن معلوم نیست و حضرات معصومین با «توقیت» آن شدیداً مخالفت نموده، و هر کسی را که در این

۱. اثبات الهداة، ج ۳، ص ۴۹۶.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۵، تهذیب، ج ۴، ص ۳۰۰، غیبت طوسی، ص ۲۷۴.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۹، ح ۱؛ نور الثقلین، ج ۲، ص ۳۹۲.

باره به حدس و گمان متوسل شود و به نوعی به تعیین فرج آقا اشاره کند دروغگو خوانده‌اند.^۱
در عصر ما، گاهی با شایعات بی‌اساس از برخی بزرگان در مورد ظهور حضرت مطالبی نقل می‌کنند،^۲ و در مواردی از رؤیت‌ها و دیدارهای آن سرور سخن می‌گویند و ...

لازم به یادآوری است که مطابق بعضی احادیث، آن امام مهربان بدون تردید ما شیعیان را زیر نظر دارد، و پیروان خود را از عنایات و توجهاتش برخوردار می‌کند، و در مراسم حج و سایر مواقع امکان دارد تشریف‌ها حاصل شود، ولی هرگز افراد موفق، چنین توفیقاتی را اظهار

۱. غیبت شیخ طوسی، ص ۴۲۶ عن ابی جعفر علیه السلام قال: کذب الوقاتون... و عن ابی عبدالله علیه السلام: کذب الموقتون ما وقتنا فیما مضی، ولا نوقت فیما یستقبل.

۲. در توقیع شریف حضرت آمده است: فقد وقعت الغیبة التامة فلا ظهور الا بعد اذن الله تعالى ذكره وذلك بعد طول الامد وقسوة القلوب وامتلاء الارض جوراً وسیاتی من شیعتی من یدعی المشاهدة، الا فمن ادعی المشاهدة قبل خروج السفیانی والصیحه فهو کذاب مفتر. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۱، ح ۱).

نمی‌کنند، و آنان که اظهار می‌کنند، صحت
سخنانشان قابل تأیید نمی‌باشد....

هر که را اسرار حق آموختند

مهر کردند (و) دهانش دوختند

یاران و یاوران مهدی (عج)

در توصیف یاران و یاوران حضرت مهدی روایات زیادی صادر شده، که از بزرگواری و امتیازات آنان حکایت می‌نماید.

در حدیثی از امیرالمؤمنین علی علیه السلام می‌خوانیم که: خوشا به حال یاوران مهدی که آنان بالاتر از طلا و نقره‌اند، مردانی با معرفت و ایمان به خدا به یاری مهدی علیه السلام می‌شتابند.^۱

حضرت امام صادق علیه السلام در ویژگی‌های این یاوران می‌فرماید: آنان افراد پرهیزگار و عاشقان دلباخته حضرت مهدی بوده، که به «محاسن اخلاق» متصف می‌باشند.^۲

امام باقر علیه السلام به سپاه اولیة امام زمان اشاره می‌کند که آن حضرت در آغاز ظهورش کعبه را پناه می‌گیرند و ۳۱۳ نفر نیروهای محوری در اطراف او حلقه می‌زنند و....^۳

۱. منتخب‌الاثار، چاپ ۳، ص ۴۸۴: ویحا لطاقان فان الله عزوجل بها کنوزا لیست من ذهب ولا فضة ولكن بها رجال مؤمنون، عرفوا الله حق معرفته وهم انصار المهدی فی آخر الزمان.

۲. متن حدیث در بحث شیوة انتظار گذشت.

۳. نورالثقلین، ج ۲، ص ۳۹۲: فاذا خرج اسند ظهره الی

جوانان در رکاب مهدی (عج)

به گواهی قرآن مجید «انسان» گل سرسبد موجودات است.^۱ از سوی دیگر دوران جوانی بهترین دوران عمر انسان به شمار می‌رود، از این رو جوانان و مقطع جوانی در شرایط مطلوب مورد توجه خدا^۲ و پیامبر بوده و در آیین اسلام بالاترین مسؤولیت‌ها به جوانان واگذار شده است و...^۳

حضرت مهدی نیروهای اصلی سپاه خویش را از جوانان تشکیل می‌دهد و خودش نیز به صورت جوان چهل ساله ظهور می‌کند!

امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: «قائم آل محمد» به چند پیامبر شباهت دارند، از جمله در سیمای جوانی به حضرت «یونس» شباهت دارند که از جهت سنّی بزرگسال ولی از جهت سیمای جوان

→ الكعبة، واجتمع اليه ثلاثمائة و ثلاث عشر رجلاً.

۱. اسراء/۷۰: وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ. مؤمنون/۱۴: فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ.

۲. روم/۵۴: در این آیه دوران جوانی دوران قدرت نامیده شده است.

۳. سیره پیامبر این ادعا را ثابت می‌کند.

می‌باشند (و هو شاب بعد کبر السن).^۱
چون از امام رضا در رابطه با نشانه‌های مهدی
سؤال کردند، فرمودند:

عَلَامَتُهُ أَنْ يَكُونَ شَيْخُ السَّنِّ، شَابٌ الْمَنْظَرِ^۲

حضرت از نظر سنی بزرگسال «۱۱۷۴ ساله»^۳
است ولی در قیافه و سیما جوان می‌باشد.
مولا امیرالمؤمنین در ویژگی‌های یاران و
یاوران مهدی می‌فرمایند:

أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ شُبَّانٌ لَا كُهُولَ فِيهِمْ إِلَّا مِثْلَ كُحْلِ
الْعَيْنِ وَالْمِلْحُ فِي الزَّادِ وَأَقْلُ الزَّادِ الْمِلْحُ.^۴

: یاران و سپاهیان حضرت مهدی همگی
جوانان می‌باشند جز چند نفر محدود که در اندکی
مثل سرمه چشم و یا نمک طعام می‌مانند و کمترین
عدد به حساب می‌آیند.

آری، جوانان در سپاه امام عصر (عج)، نقش

۱. کمال الدین، به نقل منتخب الاثر، چ ۳، ص ۲۸۴.

۲. همان.

۳. در تاریخ نگارش ما، ۱۴۲۹ قمری.

۴. همان، ص ۴۸۴، مصدر حدیث غیبت شیخ طوسی.

اصلی را بر عهده دارند، حرف اوّل را می‌زنند...
چرا که آنان مورد عنایت خدایند، و خداوند به
وجود آنان و پیروی عملی‌شان از دستورات دینی
مباهات می‌کند^۱ (لطفاً متن حدیث را ملاحظه
فرمایید).

إن شاء الله جوانان ما طوری رفتار کنند که به این
فیوضات نایل گردند.

۱. کنز العمال، ج ۱۵، ص ۷۸۵، ش ۴۳۱۰۳: انّ احبّ الخلق الی
الله عزّوجلّ شابّ حدیث السنّ فی صورة حسنة، جعل شبابه
وجماله لله وفی طاعته، ذلك الذی یباهی به الرحمن ملائکته
یقول: هذا عبدي حقاً.

جایگاه زنان در سپاه مهدی (عج)

اگر زنان از دیدگاه دیگران ارزش والایی نداشته و به دیده کالای و یا ابزار کامجویی جلوه می‌کنند! این اقشار در آیین اسلام جایگاه ارزشمندی داشته و نقش محوری و اصلی در جامعه ایفا می‌نمایند.

در قرآن مجید آیات مخصوص زنان بیش از مردان است!^۱ و چنانچه زن جایگاه اصلی و دینی و خانوادگی خویش را حفظ کند به عنوان انسان برگزیده و برتر! مقرب درگاه الهی قرار می‌گیرد ﴿يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ...﴾^۲

و در پرورش فرزندان و تأثیرگذاری در جامعه بر مردان پیشی گرفته و حقوق افزون‌تری را به خود اختصاص می‌دهند! از این رو امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمایند: «فرزند ساخته شده طبیعت و افکار مادر است» (الولد مطبوع علی امّه).^۳

۱. آیات با واژه «نساء» ۵۹ مورد «رجال» ۵۷ مورد.

آیات با واژه «مرثه» ۲۶ مورد «مرء» ۱۱ مورد.

۲. آل عمران/۴۲.

۳. غررالحکم، چاپ قدیم، ص ۷۶، ح ۱۸۶۲.

در سیره امام زمان (عج) نیز عدالت بین زنان و مردان برقرار می‌گردد^۱، آن حضرت به سخن امام باقر علیه السلام بین رکن «حجر الاسود» و «مقام ابراهیم» نماز می‌خواند، سپس خودش را معرفی می‌نماید، با سیصد و سیزده نفر قیام می‌کند، که از این تعداد پنجاه نفرشان را زنان پاکدامن و با تقوا تشکیل می‌دهد و...^۲

آری، چنانچه زنان از خطوط اصلی اسلام نگذرند، محدوده‌های مصلحتی را محترم بشمارند، وظیفه خود را خوب انجام دهند، می‌توانند در صف یاران امام عصر قرار بگیرند، **إن شاء الله .**

۱. کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۶۷، ح ۳۸۶۷۵: لو لم یبق من الدهر الا یوم لبعث الله تعالی رجلاً من اهل بیتی یملاها عدلاً کما ملئت جوراً.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۲۳، ح ۸۷... فیقوم القائم بین الرکن والمقام فیصلی وینصرف... یجیء والله ثلاثاً وبضعة عشر رجلاً فیهم خمسون امرأة یجتمعون بمکة... .

سیمای حکومتی مهدی (عج)

سیره و سیمای حکومتی حضرت مهدی (عج)، تجسم اجرای قرآن کریم و سنن آرامش بخش پیامبر رحمت است. او با الهام از آیه ۲۱ سوره احزاب^۱ سیره نبوی را تداعی خواهد کرد که به تعبیر قرآن مجید «رحمة للعالمین» خوانده شده است.^۲

امام حسن مجتبی علیه السلام چون سیره آن حضرت را تشریح کرد، آنگاه فرمود:

طُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَ أَيَّامَهُ وَسَمِعَ كَلَامَهُ.^۳

: خوشا به حال کسانی که روزگار زیبای مهدی را درک کنند و فرمانش را گوش جان بسپارند.
در سخن دیگر فرمودند: دوران مهدی آن چنان زیبا و آرام خواهد بود که انسان‌های درنده خوی

۱. لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ

وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

۲. انبیاء/۱۰۷: وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

۳. مجله انتظار، ج ۱۴، ص ۹۲ به نقل از یوم الخلاص،

و پر خاشگر به عناصر مهربان و صمیمی تبدیل می‌گردند! (تصطلح فی ملکه السباع).^۱

نظیر این سخن از مولا علی علیه السلام نقل شده که فرمودند: در زمان حکومت مهدی علیه السلام رنجش‌ها و کینه‌های درونی جوامع به محبت و دوستی تبدیل می‌شود، و درندگان با گوسفندان آشتی می‌نمایند، و در صلح و صفا زندگی می‌کنند^۲ (کنایه از صلح جهانی و همگانی است).

چون سیمای حکومتی امام زمان را از امام صادق علیه السلام سؤال کردند، آن حضرت فرمود:

همانند جدش رسول خدا پیش می‌رود و هیچ تفاوتی نخواهند داشت.^۳

و اضافه کردند: چون مهدی ما «قائم آل محمد» قیام کند پیرهن علی علیه السلام را می‌پوشد و علی وار زندگی می‌کند.^۴

۱. همان، ص ۱۰۱ به نقل از احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۲۹۱.

۲. لو قد قائم قائمنا... ذهب الشحناء من قلوب العباد واصطلحت السباع والبهائم.

۳. منتخب الاثر، چ سوم، ص ۳۰۵: سألته عن سيرة المهدي كيف سيرته؟ قال عليه السلام: يصنع كما صنع رسول الله.

۴. ان قائمنا اذا قام لبس لباس علي وسار بسيرته. (کافی، ←

آری، آن حضرت به هنگام ظهور برفراز منبر می‌نشیند، با مردم پیمان می‌بندد که همانند سیره پیامبر با آنان رفتار کند.^۱ به این جهت رسول خدا می‌فرماید: صورت و سیرت مهدی همانند صورت و سیرت من است^۲، او قدم جای پای من می‌گذارد و هرگز خطا نمی‌کند.^۳

→ ج ۶ ص ۴۴۴، ح ۱۵.

۱. ارشاد شیخ مفید، ج ۲، ص ۳۸۲.

۲. کمال الدین صدوق، ج ۲، ص ۴۱۱.

۳. مجله انتظار، ج ۱۴، ص ۱۰۸.

سیره محبت و شفقت

یکی از سیره‌های محسوس و همگانی حضرت مهدی شفقت و محبت عملی آن سرور است. عزیز فاطمه با الهام از آیه ۱۵۹ سوره آل عمران^۱ که رمز پیروزی رسول خدا را حکایت می‌نماید، با امت خویش به مهربانی برخورد می‌کند که امام رضا علیه السلام می‌فرماید: **وَأَشْفَقُ عَلَيْهِمْ مِنْ آبَائِهِمْ وَأُمَّهَاتِهِمْ**^۲: مهدی بر مردم خود از پدران و مادرانشان مهربان‌تر است.

رسول خدا عصر محبت‌آمیز امام زمان را چنین توصیف نموده و می‌فرماید:

در آن روزگار زنده‌ها برای اموات خویش آرزو می‌کنند که‌ای کاش بودند و چنین نعمت بزرگی را می‌دیدند که خداوند چقدر بر اهل زمین لطف نموده است.^۳

۱. قَبِيْمًا رَحْمَةً مِنْ اللّٰهِ لِيَنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيْظًا لِّقَاءِ
لَا تَنْقُضُوْا مِنْ حَوْلِكَ

۲. مجله انتظار، ج ۱۴، ص ۹۶، به نقل از روزگار رهایی، ج ۱، ص ۱۲۹.

۳. مستدرک الصحيحین، ج ۴، ص ۴۶۵: تمنی الاحیاء ←

در حدیث دیگر فرمودند: در عصری که فتنه‌ها همه جای عالم را می‌گیرد، مردی قیام می‌کند که نامش «مهدی» است او با بزرگواری و عطایش همه را به آرامش می‌رساند!^۱

حضرت امام باقر علیه السلام ضمن توصیف اوصاف حضرت مهدی از جمله می‌فرمایند:

علوم قرآن و سنن پیامبر در قلب مهدی ما سبز می‌شود، همان طوری که گلهای در زمین مطلوب می‌روید، هر کس او را ببیند چنین گوید: سلام بر تو ای اهل بیت رحمت و رسالت!^۲ (با واژه «رحمت» به او سلام کنید).

آری، مهدی آل محمد تمام کمالات انسانی و سجایای اخلاقی را داراست، آنچه خوبان همه

→ الاموات ممّا صنع الله عزّوجلّ باهل الارض من خيره.
۱. اربعون حديثاً في ذكر المهدي، ح ۲۴، طليعة نور، ص ۵:
يكون عند انقطاع من الزمان وظهور من الفتن رجل يقال له
المهدي، يكون عطائه هنيئاً.

۲. منتخب الاثر، ص ۳۰۹، از کمال الدين صدوق: انّ العلم
بكتاب الله عزّوجلّ وسنة نبيّه، ينبت في قلب مهدينا كما ينبت
الزرع على احسن نباته فمن بقى منكم حتى يراه فليقل حين
يراه: السلام عليكم يا اهل بيت الرحمة والنبوة.

دارند، او تنها دارد، لذا سیره او سیره پیامبر، و به سخن قرآن مجید ایمان عملی به همه قرآن است:

﴿أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ...﴾^۱

سیره علم و دانش

انقلاب جهانی قائم آل محمد، برای تکامل و تأثیرپذیری بیشتر مردم، همراه با علوم و دانش جدید خواهد بود، و شکوفایی و نوآوری فوق العاده‌ای ایجاد خواهد کرد.

حضرت امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: هنگامی که قائم ما قیام کند، خداوند دست علم و قدرت بر سر بندگانش می‌گذارد، عقول آنان را بدین وسیله جمع نموده و افکارشان را کامل می‌کند.^۱

در فراز دیگر می‌فرمایند: اساساً علوم قرآن و سنت پیامبر در قلب زیبای مهدی فاطمه سبز می‌شود.^۲

فرزند برومندش امام صادق علیه السلام نیز در این باره می‌فرمایند: زمانی که قائم آل محمد قیام می‌کند خداوند چشم و گوش پیروان ما را آن چنان قوت

۱. منتخب الاثر، ص ۴۸۳، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶: اذا قام قائمنا وضع الله يده على رؤوس العباد فجمع بها عقولهم وكملت بها احلامهم.

۲. همان، ص ۳۰۹: انّ العلم بكتاب الله وسنة نبيه ينبت في قلب مهدينا.

می‌بخشد که میان آنان و مهدی ما پیک و واسطه نخواهد بود! بلکه او در جایگاه خویش سخن می‌گوید و شیعیان از سراسر جهان او را می‌بینند و پیامش را می‌شنوند!^۱

در جملات دیگر از این امام می‌خوانیم: علم و دانش در عصر مهدی آن چنان پیش می‌رود که ساکنان مشرق و مغرب زمین همدیگر را هم زمان می‌بینند!^۲

این احادیث نمونه از سیره عملی حضرت مهدی حکایت می‌نماید که آن سرور با نوآوری بی‌سابقه بر جهان مسلط می‌شود، همه راتحت تأثیر قرار می‌دهد، و از هر نقطه جهان آگاه می‌گردد و با اشراف بر همگان و همه جا، آرامش جهانی را برقرار می‌سازد.

۱. کافی، ج ۸، ص ۲۴۱، منتخب الاثر، ص ۴۸۳: انّ قائمنا اذا قام مدّ الله عزّوجلّ لشیعتنا فی اسماعهم و ابصارهم حتّی لایکون بینهم و بین القائم برید یکلمهم فیسمعون وینظرون الیه و هو فی مکانه.

۲. ان المؤمن فی زمان القائم وهو بالمشرق لیری اخاه الذی فی المغرب وکذا الذی فی المغرب یرا اخاه الذی بالمشرق. (منتخب الاثر، ص ۴۸۳)

عصر امن و امان

هر چند در عصر حاضر رقم بسیار بالا از بودجه‌های جهانی به تسلیحات نظامی و انتظامی هزینه می‌شود، باز امنیت لازم فراهم نمی‌شود. اما در دولت حضرت مهدی در اثر عدالت اجتماعی و بین‌المللی هزینه‌های تسلیحاتی به صفر می‌رسد و نظم و عدالت و امنیت در بالاترین حد برقرار می‌گردد که به سخن امام رضا کسی به کسی ستم نمی‌کند!^۱

امیرالمؤمنین علی علیه السلام می‌فرمایند: در آن عصر در اثر امنیت اجتماعی که به قیام مهدی فراهم می‌گردد حتی زنان می‌توانند بین عراق و شام رفت و آمد نمایند و کوچک‌ترین آسیب و خطر نبینند!^۲ شبیه این حدیث از امام باقر علیه السلام نقل شده که می‌فرمایند: که آزادی و امنیت اجتماعی در دولت

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۳۷۲: ووضع میزان العدل بين الناس فلا يظلم احدٌ احدًا .

۲. بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۴: لقد قد قام قائمنا... تمشي المرأة بين العراق الى الشام على رأسها زينتها (زنبیلها) لا یحییجها سبع ولا تخافه.

مهدی به جایی می‌رسد که زنان به تنهایی می‌توانند بین مغرب و مشرق بدون کوچک‌ترین نگرانی و خطر رفت و آمد کنند.^۱

بالاخره حضرت امام صادق علیه السلام به ظرافت‌های خاص امنیتی اشاره می‌کنند که در زمان آن حضرت از جانب او اعلان می‌شود به وقت ازدحام در کنار کعبه، طواف مستحبی انجام ندهند تا افرادی که طواف واجب دارند به راحتی بتوانند طواف خود را برگزار کنند....^۲

آری امنیت اجتماعی در عصر امام زمان به طور کامل و همه جانبه انجام می‌پذیرد.

۱. منتخب الاثر، ص ۳۰۸: وتخرج العجوزة الضعيفة من المشرق وترید المغرب لا يؤذيها احد.

۲. کافی، ج ۴، ص ۴۲۷، ح ۱: اول ما يظهر القائم من العدل ان ينادى مناديه: ان يسلم صاحب النافلة لصاحب الفريضة الحجر الاسود والطواف.

عصر زیبایی و بهداشت

خداوند خودش و صفاتش زیبا است.^۱ و هر چه آفریده زیبا آفریده^۲، به ویژه انبیا و اولیا و سفیران آسمانی زیباتر بودند، و در حدیث شریف رسول خدا صلی الله علیه و آله، حضرت مهدی (عج) به «ستاره سحر» تشبیه شده و زیبایی جمال او را بی نظیر دانسته اند!^۳

اگر نا زیبائی‌ها در عالم آفرینش دیده می شود، همه آنها معلول بی عدالتی‌ها، ظلم و ستم‌ها، نتیجه ویرانگری‌ها و هزینة بیهوده خودکامگی‌ها و کشمکش‌هاست!

در عصر امام زمان که همه برنامه‌ها بر اساس عدل و داد و خدمت و خدمتگزاری و علم و اندیشه پیاده می شود، و طبق حدیث شریف: حکومت جهانی حضرت به شرق و غرب عالم

۱. دعای سحر رمضان: كلّ جمالک جمیل... .

۲. سجده/۷: الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ

۳. مجله انتظار، ج ۱۴، ص ۹۶، میزان الاعتدال، ج ۳، ص ۴۴۹: وجهه کالکوکب الدرّی.

می‌رسد، و از زمین و آسمان برکات خدا می‌بارد و می‌روید، اساساً زمین خراب و موجود نازیا دیده نمی‌شود!^۱

امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: حضرت مهدی تمام نازیبائی‌ها را زیبا و خرابی‌ها را آباد می‌نماید (فلا یبقی فی الارض خراب الا عمره).^۲

مولا امیرالمؤمنین علی علیه السلام می‌فرمایند: بهداشت و زیبایی به جایی می‌رسد که همه جا سبز و خرم می‌گردد، به عنوان مثال بین عراق تا شامات به باغ و بوستان تبدیل می‌شود و هیچ کجا زمین خالی باقی نمی‌ماند!^۳

و بالاخره فرزند برومندش امام مجتبی می‌فرمایند: در آن روزگار زیبا، کار بهداشت آن

۱. اسعاف الراغبین، ص ۱۴۰، منتخب الاثر، ص ۴۸۲: یبلغ سلطانه المشرق والمغرب، وتظهر له الكنوز، ولا یبقی فی الارض خراب الا یعمره.

۲. الفصول المهمه، ص ۳۰۲.

۳. خصال صدوق، ج ۲، ص ۴۱۹، بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۴ ح ۱: لو قد قام قائمنا... تمشی المرأة بین العراق الی الشام لاتضع قدمیها الی علی التبات.

چنان بالا می‌رود و سلامتی و تندرستی فراهم
می‌گردد که بر روی زمین: نابینا، زمین گیر و هیچ
مریض دیگری باقی نمی‌ماند!^۱
آری روزگار عصر مهدی در کنار حضرت به
ایام بهشتی و تمام زیبایی‌ها و شادی‌ها و سلامتی‌ها
تبدیل می‌گردد.

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۶۲، ح ۵۲: ولا یبقی علی وجه
الارض اعمی ولا مقعد ولا مبتلی الا کشف الله عنه بلاءه بنا
اهل البیت.

اقتدار حکومتی مهدی (عج)

بخش اعظم مشکلات موجود جهان، اعم از جنگ و خونریزی، اختلافات، استعمار و استعمار محصول مرزهای مصنوعی غیر توحیدی است، که در مسیر هوس‌ها و خودکامگی‌های هوسرانان صورت می‌پذیرد.

هنگامی که امام زمان ظهور می‌کند، او چنین مرزها را بر می‌چیند، جهان را به صورت واحد درآورد، و با استفاده از تمام امکانات، همه جا را آباد و سبز و خرم نموده و به برکات الهی تبدیل می‌نماید و....

یوسف زهرا با مهر و محبت از یک طرف، عدل و عدالت از طرف دیگر و به کارگیری علم و دانش و مدیریت از سوی سوم، همه جای عالم را به تصرف خود درآورده و ندای توحید و اسلام را به گوش جهانیان می‌رساند.

در یک حدیث مفصل از علی علیه السلام می‌خوانیم هنگامی که در آخر الزمان گروهی گرفتار وحشی‌گری و جهالت می‌باشند، خداوند مردی را

بر می‌انگیزد که به انواع امدادها او را کمک می‌کند، ملائکه را به یاری او می‌فرستد، وی زمین را با عدل و داد و نور و برهان پر می‌کند! بر جهان مسلط می‌شود، مردم شهرها او را در بر می‌گیرند، از کفر و بی‌دینی رو به صلاح و دینداری می‌گذارند، خوشا به حال کسانی که او را درک کنند، و از او پیروی نمایند.^۱

در تأیید این سخن، امام علی باز می‌فرماید: سوگند به خدا که جانم در دست اوست به هنگام ظهور مهدی در همه جای عالم حتی روستاها صدای «اشهد ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله» صبح و شام به گوش خواهد رسید.^۲ (یعنی جهان در تسخیر اسلام و مسلمین خواهد بود).

۱. منتخب الاثر، ص ۴۸۷: بیعت الله رجلاً فی آخر الزمان وکلب من الدهر وجهل من الناس، یؤیده الله بملائکة وبعصم انصاره وینصره باياته و یظهره علی اهل الارض حتی یدینوا طوعاً او کرهاً یملاً الارض قسطاً و عدلاً و نوراً و برهاناً... فطوبی لمن ادرك ایامه وسمع کلامه.

۲. یتابع المودة، ص ۴۲۳: والذي نفسی بیده لاتبقى قرية الا نودی بشهادة ان لا اله الا الله... بکرة و عشياً.

در این رابطه امام صادق علیه السلام می فرمایند: آیه ۸۳
سوره آل عمران: ﴿وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً﴾ مربوط به ظهور مهدی و
زمان او می باشد...^۱

همچنین امام باقر علیه السلام با اشاره به آیه ۴۱ سوره
حج^۲ چنین قدرت جهانی و توفیق همگانی را
منخصوص زمان ظهور حضرت می دانند، وگرنه
در اعصار دیگر چنین توفیقاتی فراهم نشده است.
بالاخره امام سجاد علیه السلام می فرمایند: چون مهدی
ما قیام کند خداوند به هر کدام از یاران او نیروی
چهل نفر مرحمت می نماید، و نهایتاً دنیای آن روز
را تسخیر می کنند.^۳

آری همان طوری که به شهادت قرآن سپاهیان
جنگ «بدر» هر کدام به ده نفر پیروز می شدند^۴

۱. نورالثقلین، ج ۱، ص ۳۶۲، ح ۲۲۹.

۲. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ
وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۳. مشکات الانوار، ص ۷۹: اذا قام قائمنا اذهب الله عن شيعتنا
العاهه وعجل قوة الرجل منهم قوة اربعين رجلاً ويكونون
حكام الارض وسامها .

۴. انفال/۶۵: إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ

نیروهای خاص امام زمان با توان بیشتر به میدان می آیند، جهان را تسخیر می کنند و عدل و داد را به ارمغان می آورند.

در روایتی از امام صادق علیه السلام سؤال کردند: مدت حکومت امام زمان چند سال خواهد بود؟!
فرمود: مطابق ایام معمولی هفتاد سال^۱
خداوند توفیق شرفیابی و بهره مندی از حضور آن حضرت را به همه شیفتگان مرحمت فرماید.

۱. منتخب الاثر، ص ۴۸۷ به نقل از غیبت شیخ طوسی: کم یملك القائم؟ قال علیه السلام: سبع سنين، یكون سبعين سنة من سنيتكم هذه .